

Tenta Kombinatorik & geometri 15/8 - 17 Lösningar

- Se kurslitteratur, sid 27 - 29 i Tambour, Euklidisk geometri
- a) 10 lika karameller, 3 barn: $\binom{12}{10} = \binom{12}{2} = \frac{12 \cdot 11}{2} = 66$
- b) 10 olika karameller, 3 barn: $\binom{10}{3}$

3.

$$|BE| = |CE| = 6$$

$$|AE|^2 + |CE|^2 = |AC|^2 \Rightarrow |AE| = \sqrt{10^2 - 6^2} = 8$$

Bisektrissatsen ger: $\frac{|AE|}{|AB|} = \frac{|DE|}{|BD|}$

$$\Rightarrow \frac{8}{10} = \frac{x}{6-x} \Leftrightarrow x = \frac{8}{3}, 6-x = \frac{10}{3}$$

$$\Rightarrow |BD| = |CF| = \frac{10}{3}, |DE| = |EF| = \frac{8}{3}$$

4. Vi låter E_i vara talen $1, 2, \dots, 3000$ som är delbara med talet i . Antalet tal som ej är delbara med 2, 3 eller 5 är $3000 - \#E_2 \cup E_3 \cup E_5$

Inklusion-exklusion ger:

$$\#E_2 \cup E_3 \cup E_5 = S_1 - S_2 + S_3 = \#E_2 + \#E_3 + \#E_5 - (\#E_2 \cap E_3 + \#E_2 \cap E_5 + \#E_3 \cap E_5) + \#E_2 \cap E_3 \cap E_5 = \#E_2 + \#E_3 + \#E_5 - (\#E_6 + \#E_{10} + \#E_{15})$$

$$\#E_{30} = 1500 + 1000 + 600 - (500 + 300 + 200) + 100 = 2200$$

Antalet tal ej delbara med 2, 3 eller 5 är då $3000 - 2200 = 800$

5.

$$(\angle OBA)^\circ = (\angle OCA)^\circ = 90^\circ \text{ (radie-tangent)}$$

$$(\angle BAC)^\circ = 96^\circ$$

Fyrhörningen ABCD har vinkelsumma 360°
vilket ger $(\angle BDC)^\circ = 360^\circ - 2 \cdot 90^\circ - 96^\circ = 84^\circ$

Perspektivvinkelsatsen ger $(\angle BDC)^\circ = \frac{1}{2} \cdot (\angle BOC)^\circ = 42^\circ$

6. Stycketipsset: 13 matcher, tre val vid varje match.

Minst 11 rätt?

Exakt 13 rätt: 1 sätt

Exakt 12 rätt: välj 12 matcher av 13 med rätt resultat;
det görs på 13 sätt. På den trettonde matchen
finns det 2 sätt att tippla fel. Så det finns
13 · 2 = 26 rader med exakt 12 rätt.

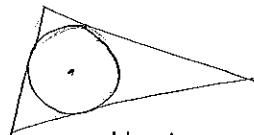
Exakt 11 rätt: välj 11 matcher av 13 med rätt resultat;
det görs på $\binom{13}{11} = \frac{13 \cdot 12}{2} = 78$ sätt. Sedan finns
det $2^2 = 4$ sätt att tippla fel på de två
matcherna med fel resultat. Så det finns
 $78 \cdot 4 = 312$ rader med exakt 11 rätt.

Alltså finns det $1 + 12 + 312 = 333$ rader med minst 11 rätt.

7. Konstruera med passare och linjal en Mohrs cirke

till en triangel:

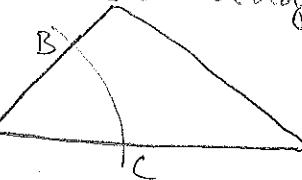
Först måste vi hitta den

söpta cirkelns medelpunkt. Medelpunkten måste ha samma avstånd till alla tre sidor i triangeln, dvs medelpunkten måste ligga på bisektrisernas skärningspunkt.

Konstruktion av bisektris:

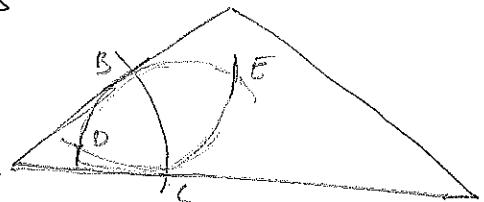
Dra cirke med passarens spets i A, vi får skärningspunkter B och C.

Dra cirke med passarens spets i B genom C samt en cirke

med passarens spets i C genom B

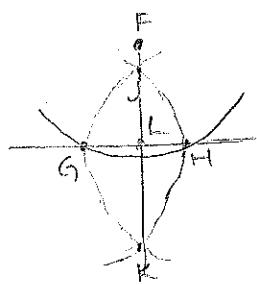
Vi får två skärningspunkter D och E.

Dra linje genom A - D - E - detta är bisektrisen.

Konstruera två bisektriser till två av hönen i triangeln, dessa skär varandra i den söpta cirkelns medelpunkt.

Bestäm nu cirkelns radie: dvs, konstruera rätvinklig linje till given linje genom given punkt F:

Dra cirke genom F som skär linjen i två punkter G och H

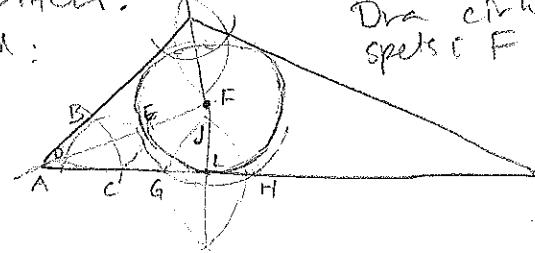
Dra cirke med passarens spets i G genom H och en cirke med passarens spets i H genom G, detta ger två nya skärningspunkter J och K

Dra linjen genom F - J - K - detta ger en ny skärningspunkt L

Om F är den söpta cirkelns medelpunkt så ligger L på cirkelns periferi.

Dra cirke med passarens spets i F genom L.

Sammanställden bild:

8. DU NDERHONUNG

DUNERHOG
DUN
N

Hur många olika ord med tre bokstäver?

Fall 1 utan dubletter: DD

DUNERHOG $8 \cdot 7 \cdot 6 = 336$

Fall 2 en dublett: UV

Tre val av dublett bokstavar, placera dessa två dubletter i två av tre lädor, sista lädet fylls av en av de åtta sju bokstäver: $3 \cdot \binom{3}{2} \cdot 7 = 3 \cdot 3 \cdot 7 = 63$

Fall 3 Tre N = 1

$336 + 63 + 1 = 400$ olika ord med tre bokstäver.

Svar: